

Llei de regulació administrativa d'espectacles públics i activitats recreatives

Mercè Claramunt i Bielsa

Directora general del Joc i d'Espectacles del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

1. Introducció
2. Característiques i novetats de la Llei
3. Desplegament reglamentari de la Llei d'espectacles públics i activitats recreatives

1. Introducció

L'1 de juliol el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació administrativa d'espectacles públics i activitats recreatives, que va sortir publicada en el DOGC número 5419. Aquest ha estat el punt que culmina dos anys de treball de la Direcció General del Joc i d'Espectacles i el Parlament de Catalunya.

La necessitat d'aquest canvi en la legislació es va fer palesa davant la constatació que la pràctica de l'oci s'ha transformat al llarg dels darrers anys. En el decurs de gairebé dues dècades hi ha hagut una diversificació de les activitats d'oci, han aparegut noves pràctiques, ha crescut la necessitat de combatre l'excés de soroll, s'hi ha afegit el risc que determinades pràctiques d'oci comporten per a la mobilitat i per a la salut de les persones i s'ha evidenciat que cada vegada són més freqüents els conflictes entre els qui es volen divertir i els qui reclamen tranquil·litat per descansar.

Calia, per tant, superar els buits que l'antiga Llei, de fa 19 anys, presentava, sobretot en la pràctica d'activitats culturals i artístiques, especialment musicals. A més, l'Estatut de 2006, que atorga a la Generalitat les competències en moltes matèries que afecten aquesta qüestió, ens ha permès ser més

L'antiga llei, de fa 19 anys, havia deixat buits en el sector de l'oci, que s'ha diversificat i que cada vegada presenta més conflictes entre el dret a divertir-se i el dret a descansar.
Foto: Greg Goodwin

agosarats amb aquesta Llei i avançar a través d'una extensa revisió i ampliació de la legislació, sempre amb l'objectiu de compatibilitzar el dret a divertir-se amb el descans dels veïns.

La nova Llei s'inspira en els principis de convivència, entre els qui es volen divertir, els que volen descansar i els que s'hi dediquen professionalment; de seguretat, tant de les persones com dels establiments i de les activitats recreatives, i de qualitat i sostenibilitat de les activitats i dels locals. També té en compte l'entorn i defuig d'una perspectiva exclusivament policial, tot i que vetlla amb rigor per les condicions adequades de seguretat i comoditat dels establiments.

Així, la nova Llei ens ofereix la possibilitat d'afrontar la realitat social actual amb més eines, de ser més eficaços i de treballar conjuntament amb el territori, especialment amb els ajuntaments, per vetllar pel dret dels usuaris i dels treballadors del sector, la protecció dels menors i dels veïns. En definitiva, la nova Llei és un instrument que garantirà la convivència, la seguretat i la qualitat dels espectacles i les activitats recreatives.

2. Característiques i novetats de la Llei

El projecte consta de 65 articles, tres disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

En resum, podem dir que amb la nova normativa es determinen, entre altres aspectes que es podrien destacar, els drets i les obligacions dels titulars, organitzadors, intèrprets i la resta de persones que intervenen en matèria d'espectacles i activitats recreatives; els sistemes de control d'accés i aforaments, i els serveis de vigilància. També s'estableix el marc legal d'intervenció administrativa, el sotmetiment a llicència municipal i, en alguns supòsits, a l'autorització específica de la Generalitat. La Llei també regula el règim d'inspeccions i sancions i es tipifiquen noves infraccions, com la discriminació per raó d'orientació sexual. En la mateixa línia, es remarca l'efectivitat pràctica del procediment sancionador, mitjançant mesures cautelars prèvies, en el supòsit d'infraccions considerades especialment greus.

La normativa remet a un posterior desenvolupament reglamentari en aquells aspectes que requeriran un desenvolupament específic i/o tècnic; les instal·lacions dels locals, les condicions dels espectacles

La Llei tipifica noves infraccions com la discriminació per raó d'orientació sexual

i les activitats recreatives, els horaris, la venda d'abonaments i entrades, la publicitat i els sistemes de control d'accés i d'aforaments.

De la mateixa manera, també remet a una reglamentació ulterior, per determinar els requisits i les condicions que hauran de complir els establiments i espectacles com ara prohibicions, limitacions o restriccions en la seva ubicació, requisits constructius, exigència de serveis de seguretat, d'emergències, sanitaris o la mobilitat sostenible i segura.

Com a novetats principals de la Llei, podem destacar els aspectes següents:

- S'aprofundeix en una llista extensa de drets i obligacions de les diverses persones que intervenen en matèria d'espectacles i activitats recreatives**

En aquest sentit, el títol I de la Llei recull els drets i les obligacions dels espectadors i dels usuaris i els amplia, posteriorment, a diversos col·lectius de persones que també estan relacionades amb els espectacles públics i les activitats recreatives; dels titulars i organitzadors de les activitats; dels artistes; dels intèrprets, i de la resta de personal al servei de l'activitat. En aquest punt, cal destacar que una de les principals innovacions és el reconeixement del dret de les persones interessades a ser escoltades i que se les informi en els procediments d'atorgament d'autoritzacions i llicències, amb l'objectiu de vetllar pels drets dels veïns davant l'obertura de determinats tipus d'establiments d'oci que poden entrar en contradicció amb el seu dret al descans.
- Es potencia la participació ciutadana**

A més, la nova Llei preveu la participació ciutadana en aquells casos en què els usuaris, els veïns, etc. poden resultar afectats. A partir d'ara podran conèixer i ser consultats en els procediments de tramitació de llicències i autoritzacions. També incorpora els drets de les persones que resideixen en les proximitats del lloc on es duu a terme l'activitat o espectacle a rebre la informació de què disposi l'Administració en relació amb les sol·licituds de llicències. I, alhora, a disposar d'actuacions i mecanismes de mediació, facilitats per les administracions, entre usuaris, titulars dels establiments i les persones afectades per resoldre situacions de conflicte que es puguin produir.
- Protecció dels menors i no-discriminació**

La nova normativa té cura, especialment, de la protecció dels menors d'edat i l'eradicació de qualsevol discriminació que pugui minvar el dret d'accés de qualsevol persona. A més, per primera vegada s'inclou el principi de no-discriminació per raó d'orientació sexual.
- Descentralització de competències**

Una altra novetat que caracteritza la nova Llei és la descentralització de competències a favor dels ajuntaments. S'ha treballat per aconseguir una regulació coordinada amb la normativa local, amb la participació activa dels municipis, tot vetllant pel respecte a les competències dels ens locals. Un exemple d'aquesta voluntat descentralitzadora ha estat la redacció final d'alguns articles, com el 39, "Establiments de règim especial", en què la competència per autoritzar aquests establiments és dels ajuntaments en municipis de més de 50.000 habitants i en la resta de municipis es pot delegar sempre que se sol·liciti.
- Nous organismes de coordinació**

Per aconseguir aquesta coordinació i cooperació entre les administracions, la Llei ha creat la Comissió d'Espectacles Públics i Activitats Recreatives. Aquesta Comissió s'erigeix com a òrgan de col·laboració entre la Generalitat i els ajuntaments en l'àmbit de la Llei; d'aquesta manera es vol assegurar el compliment efectiu dels principis d'eficàcia i eficiència en l'exercici de competències.
- Activitats musicals en directe en establiments i espais públics**

Pel que fa a les activitats musicals en directe en establiments i espais públics, la nova Llei i el seu posterior desplegament reglamentari permetrà que els establiments que actualment tenen llicència per a activitats musicals puguin oferir activitats musicals en directe, sense necessitat d'una nova llicència, sempre que es compleixin les condicions tècniques i de seguretat que la normativa preveu en aquest sentit.

El secretari general d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Joan Boada, amb la directora general del Joc i d'Espectacles, Mercè Claramunt.
Foto: DIRIP

- **Reconeixement del patrimoni cultural immaterial de la cultura catalana**
Per primera vegada, una llei catalana recullen les activitats relacionades amb els grups de foc com a expressió de la cultura tradicional catalana. Els correfocs, les cercaviles i altres espectacles i activitats recreatives amb foc i pirotècnia de caràcter popular i d'àmplia representació i tradició en les activitats de la cultura tradicional catalana, que han esdevingut una de les principals formes de manifestació dels costums del nostre poble i que avui formen part del nostre patrimoni social i cultural.
- **Regulació de noves activitats d'oci: els after-hours**
També es recull per primera vegada els establiments oberts al públic de règim especial after-hours. Es defineixen els locals de règim especial, les condicions i els requisits que s'establiran en les disposicions reglamentàries posteriors.
- **Una única llicència que engloba diverses activitats**
La nova llei també possibilita que una única llicència doni cobertura a diversos espectacles o activitats dins d'un mateix establiment. Això implica que dins d'un mateix establiment es puguin desenvolupar diferents activitats sempre que aquestes no siguin incompatibles entre si i el local compleixi els requisits màxims previstos quant a seguretat, control de soroll, etc., a la vegada que s'unifiquen i simplifiquen els tràmits per facilitar a l'administrat la tramitació de les llicències ambiental i d'espectacles.
- **Ampliació del Consell Assessor**
Es modifiquen les competències del Consell Assessor. En concret, s'amplia la participació de representants de la societat civil i de tots els sectors socials afectats. Se li atribueixen funcions consultives i de participació.
- **Sistemes de control d'aforament**
Quant als sistemes de control d'aforament, la llei preveu que, per millorar la seguretat de les persones, determinats locals hauran de disposar de sistemes de control d'accés i de verificació i control d'aforaments.
- **El circ i el circ de vela**
Regulació específica per determinats espectacles i activitats recreatives com ara el circ i el circ de vela. S'incorpora una regulació específica per a aquest tipus d'activitats, en què s'inclou l'autorització municipal i es remet al reglament les condicions d'aquestes estructures desmuntables.

- **Règim sancionador**

Règim sancionador: s'inclou la possibilitat que els agents de la policia de la Generalitat puguin adoptar mesures provisionals immediates, en aquells casos de perill greu per a les persones i aplicar el comís de material utilitzat en activitats il·legals, com per exemple les festes raves. S'amplien els òrgans competents per adoptar les mesures provisionals a la Direcció General del Joc i d'Espectacles.

- **Tècnica legislativa moderna**

Tècnica legislativa moderna: desenvolupament normatiu posterior. Com en tota llei, es preveu un desenvolupament i una remissió als reglaments de la Generalitat i a les ordenances municipals, en la determinació dels requisits i condicions que hauran de complir els establiments oberts al públic, les activitats recreatives i els espectacles com ara: prohibicions, limitacions o restriccions en la seva ubicació, requisits constructius (seguretat, accessibilitat, aïllament acústic), exigència de serveis de seguretat, emergències i sanitaris, mobilitat sostenible i segura.

Com en tota llei, els establiments oberts al públic s'han de remetre als reglaments de la Generalitat i a les ordenances municipals en diferents aspectes.

Foto: Greg Goodwin

Procés de tramitació parlamentària de la Llei

En el procés de tramitació parlamentària hi va haver 15 compareixences de diversos sectors representatius d'aquest àmbit d'actuació: la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis, sindicats com Comissions Obreres i UGT, la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona o el Consell Nacional de Joventut i representants de diverses associacions de sales de festa, locals d'oci nocturn, discoteques, activitats recreatives, musicals o de firaires.

Es van presentar 241 esmenes, 40 dels grups que donen suport al Govern i 201 dels grups de l'oposició: 116 de Convergència i Unió, 45 del Partit Popular i 40 del Grup Mixt. D'aquestes esmenes, de Convergència i Unió se n'han acceptat o transaccionat 28; del PP, nou, i del Grup Mixt, vuit.

Es va sol·licitar el dictamen del Consell Consultiu sobre el Projecte de Llei, en especial pel que fa a l'afectació del principi de seguretat jurídica de la Llei.

El Consell Consultiu va examinar 50 apartats, i va avalar la constitucionalitat de la remissió reglamentària de la Llei, així com la constitucionalitat de la resta del projecte i, en concret, dels preceptes que la Llei

dedica a l'Administració municipal, que considera totalment respectuosos amb la configuració que el règim local fa dels preceptes estatutaris i garanteix el ple respecte a l'autonomia local.

Va considerar només dos articles possiblement inconstitucionals, el punt 3 de l'article 39, tot i que existeix un vot particular, formulat per dos consellers, que el consideren constitucional, i la lletra g de l'apartat 2 de l'article 55. En ambdós casos la Llei s'ha adequat a la interpretació del dictamen del Consell Consultiu.

El dictamen va apuntar la conveniència que el projecte s'adeqüés a la Directiva 2006/123 del Parlament Europeu.

3. Desplegament reglamentari de la Llei d'espectacles públics i activitats recreatives

Finalment, un cop ja s'ha aprovat la Llei, la Direcció General del Joc i d'Espectacles està treballant en el seu desplegament reglamentari. Per fer-ho, tindrà en compte també les aportacions del procés participatiu per al desplegament reglamentari de la Llei d'espectacles públics i activitats recreatives que es va dur a terme durant el 2008 al territori.

L'objectiu del procés participatiu ha estat establir canals perquè la ciutadania, l'empresariat i les persones representants de les institucions i entitats implicades en matèria d'espectacles públics i activitats recreatives puguin debatre i fer aportacions per al desplegament reglamentari de la Llei d'espectacles públics i activitats recreatives.

Així, les persones destinatàries han estat:

- Representants del sector empresarial i de les organitzacions de persones treballadores: associacions i federacions empresarials, sindicats, associacions professionals, cambres de comerç, etc; representants polítics i personal tècnic de les administracions locals catalanes, i representants de la societat civil: entitats veïnals, diverses AMPA, organitzacions de defensa dels consumidors, entitats juvenils i la ciutadania en general.

Es van fer cinc tallers (Tortosa: 12 febrer 2008, Tarragona: 19 febrer 2008, Lleida: 26 febrer 2008, Barcelona: 28 febrer 2008, Girona: 13 març 2008). En total, hi van assistir 253 participants. Aquestes persones van participar en representació de 63 organitzacions: 29 administracions públiques i 34 entitats.

Aquest procés va culminar amb una sessió final de retorn de totes les aportacions del procés participatiu per al desenvolupament reglamentari de la Llei el 16 de juliol passat en el si del Consell Assessor d'Espectacles Públics i Activitats Recreatives.